

Opklapbare en vaste toiletbeugels

Stevige (opklapbare) steunen aan weerszijden closet ¹	symmetrische ondersteuning
Steekt uit voorbij de voorkant van de closetpot en de douchezitting ²	200 mm
Hoogte opklapbare steun (aan weerszijden) boven closet- en/of douchezitting ²	minimaal 250 mm, maximaal 300 mm
Afstand bovenzijde steun vanaf bovenzijde vloerpeil ³	750 mm
Afstand (binnenzijde) opklapbare steun tot zijkant wand ²	≥ 350 mm
Afstand uit het hart van de closetpot en/of douchezitting tot opklapbare steunen ¹	350 mm
Afstand tussen opklapbare steunen ¹	700 mm
Wanden geschikt voor montage van stevige steunen ¹	
Steunen zijn stevig omvatbaar ¹	
Essentiële bedieningselementen zijn stevig en robuust ¹	

Closetpot

Afstand hart closetpot tot zijkant wand ¹	≥ 550 mm
Rugleuning t.b.v. toilet (gemeten van toiletbril tot onderzijde rugleuning) ³	minimaal 230 mm, maximaal 300 mm

Douchezittingen (wandmontage) en douche-/toiletstoelen

Zithoogte (= bovenzijde douchezitting vanaf bovenzijde vloerpeil) ¹	onderwaarde 400 mm, middenwaarde 470 mm, bovenwaarde 540 mm
Afstand hart douchezitting tot zijkant wand (bij hoekopstelling) ¹	550 mm
Zittingsdiepte ¹	tussen 400 - 450 mm
Totale diepte douchezitting vanaf achterwand ²	≥ 515 mm
Zitruimte, breedte x lengte ¹	700 x 900 mm
Vrije ruimte naast douchezitting aan weerszijden, minimaal ¹	350 x 1200 mm
Vrije ruimte naast douchezitting bij zijwaartse transfer en zorgverlening, minimaal 1 zijde ¹	900 x 1200 mm
Vrije ruimte voorzijde douchezitting ²	1200 x 1200 mm
Douchevlak standaard, bij voorkeur vlak met afschot richting waterafvoer ¹	900 x 900 mm
Steun: stevige armsteun, afstand boven zitting ¹	200 - 330 mm
Steun: afstand tussen armsteunen circa ¹	500 mm

Wandbeugels, horizontaal geplaatst

Horizontale vlak, leuninghoogte (boven de vloer of traprede) ¹	tussen 850 - 900 mm
Hoogte tweede leuning (boven de vloer of traprede) ¹	600 mm
Hand moet leuning goed kunnen omvatten, vrije omvatbaarheid leuning ¹	≥ 50 mm
Hand moet vrij langs de leuning kunnen schuiven ¹	
Horizontale beugel in combinatie met Click-On frame voor douchezitting hoogte (hart buis) ³	920 mm

Wandbeugels (eventueel tevens glijstang), verticaal geplaatst

Afstand tot zijkant wand ²	≥ 50 mm
Reikhoogte ¹	middenwaarde 400 - 1350 mm, bovenwaarde 1800 mm
Wandbeugel als glijstang, lengte ²	≥ 1000 mm
Hoogte douchekep op glijstang vanaf bovenzijde vloerpeil ¹	minimaal 950 mm, maximaal 2200 mm

Wandbeugels, diagonaal geplaatst

Plaatsing onder hoek van 45 graden ³	
Aangrijpingspunt is in de onderste hoek, is de comfortabele reikzone voor gebruiker ¹	middenwaarde 400 - 1350 mm, bovenwaarde 1800 mm

Definities:

Onderwaarde ¹ = minimale waarde, voor de kleinere gebruiker
Middenwaarde ¹ = gemiddelde waarde c.q. voorkeurswaarde bij collectief gebruik
Bovenwaarde ¹ = maximale waarde, voor de langere gebruiker
Kritieke waarde ¹ = aanbevolen range, grenswaarden

Wandbeugel & bedieningselementen (planchet, kraan, closetbediening e.d.)

Wanden geschikt voor montage van stevige steunen ¹	
Vorm en functie: bedieningselement is op de tast herkenbaar ¹	
Essentiële bedieningselementen zijn stevig, robuust en stevig omvastbaar ¹	
Plaatsing uit een inwendige hoek (in doucheruimte buiten de waterstraal) ¹	≥ 500 - 550 mm
Hoogte bedieningselementen (bv. douchekraan), boven vloerpeil ¹	optimale waarde 1050 mm, middenwaarde 900-1200 mm, kritieke waarde 400 - 1350 mm, bovenwaarde 1800 mm
Hoogte alarmkoord, rondom op de muur, boven vloerpeil ²	400 mm
Aan binnenzijde deur over de volle breedte een (wand)beugel, hoogte vanaf voerpeil ²	900 mm

Wastafelmodule en wastafelbeugel

Hoogte voor zittend gebruik, van vloer tot bovenkant buis gemeten ¹	onderwaarde 620 mm, middenwaarde 700 mm, bovenwaarde 820 mm
Voor onderrijdbaarheid door rolstoelgebruikers ¹	820 mm

Doucheramen en -brancards

Hoogte voor staande verzorger, van vloer tot bovenkant ligvlak gemeten ¹	onderwaarde 800 mm, middenwaarde 1000 mm, bovenwaarde 1250 mm

Spiegel

Hoogte spiegel vanaf vloerpeil i.r.t. zichtlijnen, staand ¹	minimaal 1050 mm, maximaal 1950 mm
Hoogte spiegel vanaf vloerpeil i.r.t. zichtlijnen, zittend ²	minimaal 600 mm, maximaal 1450 mm

Vereiste ruimte in badkamer en toilet

Transferruimte

Voor en naast closets en (plek voor eventueel) douchezitting ¹	≥ 900 x 1200 mm
Met hulp, aan ene kant closet ¹	≥ 900 x 1800 mm
Met hulp, aan andere kant closet ¹	≥ 900 x 1200 mm
Met tillift ²	≥ 900 x 1200 mm
Bij bezoekerstoilet in woning, gangbreedte ¹	≥ 1100 mm
Looppuimte , tussen sanitaire elementen zoals closet, wastafel en douchevlak ¹	≥ 900 mm
Keerruimte/ draaicirkel ¹	≥ 1500 x 1500 mm
Staruimte rolstoel , voor (gedeeltelijk) onder wastafel ^{1,2}	≥ 900 x 1200 mm

Zitruimte

Ruimte vanaf rugleuning ²	≥ 850 mm
Zitruimte, inclusief rugleuning, breedte x lengte ^{1,2}	≥ 700 x 900 mm
Zitruimte, rolstoelgebruiker, breedte x lengte ²	≥ 900 x 1200 mm
Beenruimte , hoogte x breedte x diepte ¹	≥ 600 x ≥ 600 x 600 mm
Voetruimte , hoogte x diepte ¹	≥ 200 x ≥ 800 mm

Definities:
 Onderwaarde ¹ = minimale waarde, voor de kleinere gebruiker
 Middenwaarde ¹ = gemiddelde waarde c.q. voorkeurswaarde bij collectief gebruik
 Bovenwaarde ¹ = maximale waarde, voor de langere gebruiker
 Kritieke waarde ¹ = aanbevolen range, grenswaarden

Bronnen:
 1. Handboek voor Toegankelijkheid, Over de ergonomie van buitenruimten, gebouwen en woningen, Wijk M., 7e druk, ISBN 978-90-12-58505-7.
 2. Handboek voor Toegankelijkheid, Over de ergonomie van buitenruimten, gebouwen en woningen, Wijk M., 6e druk, ISBN 978-90-6228-685-0.
 3. Handicare, uw professionele partner voor functionele en duurzame voorzieningen in sanitaire ruimten.